

‘Europa moet consequent zijn’

Guatemalteekse bisschop in 't geweer tegen onverantwoorde mijnbouw

- ▶ Mijnbouw schaadt belangen plaatselijke bevolking
- ▶ Regering Guatemala maakt geen werk van strijd tegen armoede

Erik DE SMET

Een kerkleider uit het Zuiden die in Brussel bij Europese politici en organisaties komt lobbyen voor de allerarmsten van zijn bisdom? Mgr. Alvaro Ramazzini is bisschop van San Marcos in Guatemala en steunt daar al jaren de bevolking in haar strijd tegen armoede en uitbuiting. In Brussel kwam hij, samen met organisaties als Broederlijk Delen en haar internationale koepel CIDSE, het dubbelzinnige beleid van de Europese Unie aanklagen. Enerzijds krijgen de arme landen ontwikkelingshulp, anderzijds verleent een bijzonder akkoord steun aan onverantwoorde mijnbouw.

Waterverontreiniging

Mgr. Ramazzini: „Het akkoord met de Europese Unie versterkt slechts het neoliberale beleid in Guatemala. Als Kerk klagen wij dat beleid al sinds jaren aan. Het



Mgr. Ramazzini ondersteunt politieke acties van inheemse groepen. © BD/Thomas De Boever

helpt de mensen niet uit de armoede, integendeel. Neem nu de Marlinmijn, een open goudmijn in handen van buitenlandse investeerders. In plaats van de mijn te belasten en dat geld te gebruiken om te investeren in de samen-

leving, stelde de Guatemalteekse overheid het bedrijf voor vijf jaar vrij van belastingen. De ontginning bedreigt echter de inheemse gemeenschappen en vervuult het drinkwater. Inheemse groepen worden gedwongen hun gronden

te verlaten en ze over te laten aan de mijnbouw. Wie protesteert, wordt gevisieerd en belandt niet zelden in de cel.”

Volgens de Guatemalteekse bisschop maakte geen enkele regering werk van de ernstige sociaal-

economische problemen in zijn land, waar veertig procent onder de armoedegrens leeft. Mgr. Ramazzini: „We hebben 36 jaar van burgeroorlog achter ons. De Europese Unie steunde ons tijdens de vredesgesprekken, maar de huidige sociale situatie weegt zwaarder op de armen dan het oorlogsgeweld. Het drugsgeweld in onze streek is bijvoorbeeld direct verbonden met de armoede.”

De bisschoppenconferentie van Guatemala klaagt al jaren de toestand aan, al zijn niet alle katholieken daarmee opgezet. „Ik zet me in voor de arme inheemse groepen omdat ik christen ben”, verantwoordt de bisschop van San Marcos zijn acties. „Het evangelie roept ons op tot een engagement voor de armen. Zonder vrijheid en gerechtigheid komt er geen vrede in mijn land. Het middenveld is er zwak en daarom werken we ook mee aan de vorming van een nieuwe politieke partij. Er is geen andere weg.”

Voor mgr. Ramazzini moet de Europese Unie dringend haar handelsbeleid afstemmen op haar eigen visie op ontwikkeling, die wel degelijk duurzaamheid en respect voor de mensenrechten beoogt. Dat vereist lobbywerk. De aandeelhouders zijn immers Europese burgers.

Oostenrijkse pastoors komen in opstand

Bisschoppen spreken openlijk van mogelijke kerkscheuring als gevolg van oproep tot ongehoorzaamheid

Het rommelt in de katholieke Kerk in Oostenrijk, en geen klein beetje. Begin juni lanceerden goed vierhonderd Oostenrijkse pastoors een ‘oproep tot ongehoorzaamheid’. In dit *Pfarrerinitiative* roepen ze, uit onvrede over het uitblijven van kerkelijke hervormingen, op tot maatregelen die lijnrecht indruisen tegen het kerkelijke gezag. Zo beloven ze hertrouwe echtgescheidenen de communie te geven, leken te laten preken, door leken geleide woord- en communiediensten te propageren als echte eucharistische zondagsdiensten en te pleiten voor de openstelling van het

priesterambt voor gehuwden en vrouwen. Het gezicht van de actie is Helmut Schüller, gewezen vicaris-generaal van Wenen. Jezuïet Roger Lenaers is sinds 1995 pastoor in twee Tiroolse bergdorpen en medeondertekenaar van het initiatief. „In wezen is de oproep tot ongehoorzaamheid een alarmkreet,” zegt hij, „die slechts herhaalt wat de Oostenrijkse Kerk in 1995 in een referendum met niet minder dan een half miljoen handtekeningen reeds aankaartte. We zijn nu vijftien jaar later. De officiële uitredingen uit de Kerk lopen jaarlijks in de tienduizenden, de seminaries zijn hier even leeg als in Vlaanderen, parochies worden noodgedwongen samengevoegd tot federaties.”

„De bisschoppen zitten vast in een achterhaald priesterconcept en nemen de mogelijkheid van een niet-klerikale parochieleiding niet ernstig”, vervolgt Lenaers. „De oproep tot ongehoorzaamheid is slechts een knuppel in het hoenderhok, maar toch hoop ik op meer dan stuwende pluimen en luid gekakel.”

En gekakel is er. Haast dagelijks berichten de Oostenrijkse media over het initiatief, dat zijn voor- en tegenstanders heeft. Bisschoppen nodigen journalisten uit om de gemoederen te bedaren, benadrukken dat kerkelijke gehoorzaamheid geen kadaverdiscipline



Kardinaal Schönborn (rechts) lijkt geen greep meer te hebben op het conflict dat de Oostenrijkse Kerk verdeelt. © KNA-Bild

is en dat er wel degelijk wordt nagedacht over de plaats van echtgescheidenen in de Kerk. Kardinaal Schönborn ontving in augustus de initiatiefnemers. Hij plaatste hen voor de gewetensvraag of ze nog waarlijk katholiek zijn. Voor de kardinaal stevenen ze af op een kerkscheuring.

Volgens Roger Lenaers zegt ongehoorzaamheid echter de katholieke eenheid niet op. „Wie met het begrip ‘schisma’ schermt, denkt haast altijd dat het ‘de anderen’ zijn die zich afscheuren. Op grond van betrouwbare enquêtes blijkt echter dat tachtig procent van de clerus en negentig procent van het kerkvolk het verplichte celibaat verwerpt, terwijl

de bisschoppen er als één man achter staan. Het celibaat is natuurlijk slechts een detail en het opgeven zal de Kerk niet redden. Dat zeggen de bisschoppen niet zonder recht. Maar als het maar een detail is, waarom wordt daar dan zo koppig aan vastgehouden? Omdat het een steen is uit het gewelf van een overgeleverde kerkordering, die tot elke prijs gehandhaafd moet worden.”

De voorbije weken lieten gezaghebbende stemmen in de Oostenrijkse geloofsgemeenschap uitschijnen dat een onderhandse dialoog niet meer volstaat om de brokken te lijmen en dat er dringend nood is aan een nationale ‘kerktop’. (EDS)

Advertentie

Mijn Stannah Starla, de stijl die me bevalt, de teruggevonden vrijheid ...

Documentatie en gratis prijsopofferte op
 info@stannah.be 0800 95 950 www.stannah.be

Naam + Voornaam
 Adres
 Postcode Stad
 Tel: E-mail

Stannah bvba, Poverstraat 94, 1731 Relegem **Stannah**